

Itt a „Horthy-fórum” terve!

Szenzációs elgondolás a pesti oldal új központjának kiépítésére — Egységes városkép a Bazilikától a Kálvin-térig

Kertész K. Róbert és Weichinger Károly jóváteszik a városrendezés régi bűneit

— A 8 Órai Újság tudósítása —

Bécsben a Ring Operától kezdődő szakasza... Berlinben a Friedrichstrasse, Párisban a Place de la Concorde... Londonban a Picadilly... Rómában a Piazza Venezia — azok a helyek, amelyek összefornak a vá-

májának felmerülésével kapcsolatban. Ezért a főváros, nagyon helyesen, 70.000 pengőt bocsájtott a Közmunkatanács rendelkezésére azért, hogy írjon ki nyilvános tervpályázatot a városház környékének rendezésére. A Közmunkatanácsra e pillanatban

kérdést. — Kertész K. Róbert ny. államtitkár, műépítész és Weichinger Károly építészprofesszor alkotása, a másik a tanács műszaki osztályának tervezete.

A Kertész-Weichinger-féle tervet a Bazilikától a Rákóczi-útig tágas

architektonikus fórumszerű megoldást ajánl.

A tervet kiszabadítja a Bazilikát a körülötte levő háztömbből, hátrább helyezi a városháza frontját, kijelöli az új Nemzeti Színház helyét, teret ad az új Madách-sugárút torkolatának és egységes stílusú szélesítmusú városképet alkot. Természetesen ennél a tervnél nagyobb-mértékű kisajátításokra lenne szükség, tehát kétségkívül több költség-gel jár, azonban ilyen nagyszabású problémánál, amikor a város fejlődésébe akarnak belenyúlni, ez nem játszhat döntő szerepet.

A hivatalos terv lehetőleg elkerüli a kisajátításokat, — hiszen kimondottan ebből a szempontból készült, — de viszont nem oldja meg a problémát és magában rejti azt a veszélyt, hogy a jövőben lehetetlenné teszi a város centrumának kifejlődését.

Ez a két terv kerül a Közmunkatanács értekezlete elé és ott fog el-

Huszár penge

Tökéletes és mégis nagyon olcsó

Huszár penge ... 20 f
Kékhuszár ... 24 f
Barnahuszár (hasztékos) 20 f

Vadásztölténygyár

városrendezési problémákat,

amelyek a Bazilikától a Rákóczi-út torkolatáig sürgetően jelentkeznek. Ilymódon ezen a helyen városközponti tér — Fórum — alakulna ki, amely az összes architektonikus és közlekedési feladatoknak megfelelne. Elsősorban is a Bazilikától balra eső épülettömb kisajátításával

szabaddá tennők a Szent István-templom építményét

és az Andrássy-útnak tágas betorkolást adnánk. Az új tér összefüggne az Erzsébet-térrel, ahol el lehetne helyezni

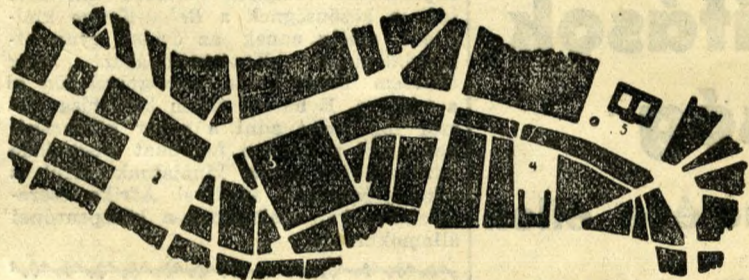
az új Nemzeti Színház

épületét, mert ma már kétségtelen, hogy a Rákóczi-út keresztezésénél nem lehet felépíteni és sehol sem jelölhető ki a város belterületén alkalmas hely erre a célra. Az Erzsébet-tér egy részét be lehetne építeni: erre szükség is van azért, hogy az új Nemzeti Színház megfelelő architektonikus háttérrel kapjon, másrészt pedig a kisajátítási költségek jelentős része a beépítendő telkek értékesítésével megtérülne. Impozáns képet nyernénk így városképi beállításban. Az új városházi frontot a jelenlegi-

JELENLÉGI ÁLLAPOT.

JELMAGYARÁZAT.

1 SZT ISTVÁN TEMPLOM
2 ERZSÉBET TÉR
3 KÖZP VÁROSHÁZA
4 KÁROLYI KERT
5 NEMZETI MUZEUM

ros nevével: jelentik térképészetileg, történelmileg, esztétikailag és közlekedéstechnikai szempontból azt a helyet, amit röviden a város szívének nevezünk...

Hol van Budapest szíve, merre van a milliós nagyváros középpontja?!... Sajnos, nem tudunk a kérdésre pontos választ adni: egyesek az Apponyi-teret, mások a Szabadság-teret emlegetik, — a közvélemény többsége pedig reménykedve céloz a bizonytalan, ködös jövőre, — a városrendezési tervek, — amelyek ki fogják jelölni a város közepét, stabilizálják a pesti oldal súlypontját és karakterizálják a Belvárost.

A sok tervezetés azonban Szendy polgármester legutóbbi városházi akciója révén aktuálisává vált. A polgármester, — mint az ismeretes, — a központi városházán kívánja elhelyezni a fővárosi üzemek adminisztrációját, azért

szükségessé válna a városháza Károly-körúti frontjának lebontása és helyébe új épület emelése.

Az új városházi front mellett megmaradna a városház 196 méter hosszú műtörténeti értékű Városház-utcai frontja: felszabadulnának a hatalmas udvarokra beépített barakk szárnyak, de az átalakítással kapcsolatban szükségessé válna

a Károly-körút és a városháza környékének rendezése a Bazilikától egészen a Kálvin-térig.

Itt volna az egyetlen lehetőség arra, hogy kialakuljon Budapest központja, amely esztétikai szempontból is valódi közepe lenne a fejlődő nagyvárosnak.

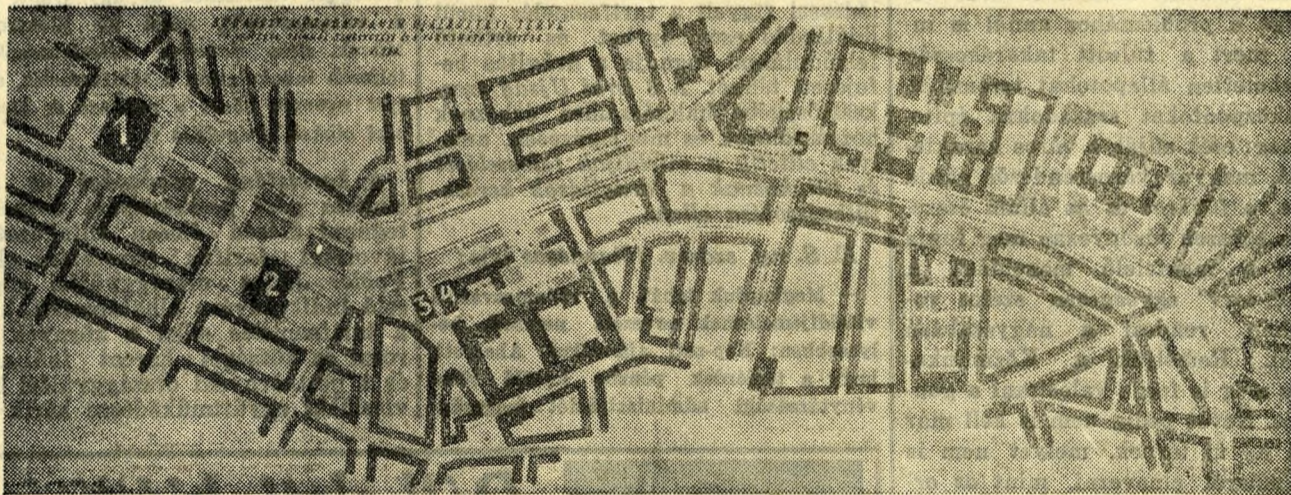
A budapesti közvélemény fokozott figyelemmel fordul a tervezések felé és érthető aggodalommal figyeli a készülődéseket, hiszen, sajnos, Budapesten a múltban sok minden hibát elkövettek a városkép kialakításának szempontjából.

Az utóbbi évtizedek legnagyobb-szabású építészeti feladata adódott az új városházi építkezések problé-

óriási felelősség hárul.

mert nemcsak arról van szó, hogy megalkossák a város középpontját és a Bazilikától a Rákóczi-út betor-

A „HORTHY-FÓRUM” TERVE

1. Bazilika Szent István templom. 2. Új Nemzeti Színház. 3. Ag. ev. templom. 4. Központi városház új kiépítése, 5. Rákóczi-út betorkolása.

kolásáig terjedő városrésznek végre architektonikus egységet adjanak, hanem az a veszély is fenyeget, hogy

egy rossz megoldással végleg elronthatják Budapest centrumát

és helyrehozhatatlan hibák jöhetnek létre Budapest fejlődésének és közlekedésének szempontjából.

A Közmunkatanács a legnagyobb óvatossággal és körültekintéssel fogott eddig a munkához. Előzetesen az összes érdekeltségek bevonásával egy ankéton kívánja megvizsgálni a problémát. E pillanatban

két városrendezési tanulmányi terv

van a tanács birtokában: az egyik, — amelyik gyökeresen megoldja a

dólni a kérdés, milyen megoldást fog kapni ajándékba a pesti polgár.

A „Fórum-terv” szerzői kérésünkre rendelkezésünkre bocsájtották tervzetüket.

— Tervünkben arra törekedtünk, — mondotta Kertész K. Róbert műegyetemi magántanár, építész, — hogy

egységes kompozíció keretében megoldjuk az összes gyakorlati

nél hátrább helyeztük el; ez által a Károly-körutat kibővítenénk, méltó betorkolást adnánk az új Madách-sugárutnak.

A Deák-téri templomot a terv szerint elforgatva, hátrább kellene helyezni

és ezáltal megszületne az egységes Fórum-tér.

— A Madách-sugárút torkolatának árkádos, tornyos kiképzése, a város-

Wimpassing esőkabát
Legújabb modellek! Igen nagy választék
a vezető márka VI., Andrássy-út 8. szám

ház sarkára építendő torony és a Rákóczi-út torkolatának ritmikus kiképzése hangsúlyoznák építészeti szempontból a tervet. A városház tornyát, amely a Vilmos császár-út tengelyében épül, már a *Berlini-térről látni lehet*. Az Erzsébet-tér hátsó részének beépítésével el lehet érni, hogy a belvárosi kereskedelmi élet megfelelő útvonalat kapjon a Lipótváros felé. Az új Nemzeti Színház számára egyedül ez a megoldás nyújt helyet a fővárosban, annál is inkább, mert *a régi teleknél az oldalszínpados megoldás lehetetlen*. A város kiépítésére ily módon elegendő terület áll rendelkezésre, még a homlokzati vonal hátrátolásával is, mert itt alacsony hivatali emelet sorokkal 7–8 *emeletes traktus* építhető és azon felül a belső szárnyak is felemelhetők anélkül, hogy a távlati képet bármely szempontból zavarnák.

— Kétségtelen, hogy az elgondolás kivitele *áldozatokkal jár*, de ha azt akarjuk, hogy Budapest páratlan szépségű dunai panorámája mellett a belső pesti városrész is megkapja világvárosi jellegét, akkor

ettől az áldozattól nem szabad visszariadni.

Olyan városrendezési kérdéstről van szó, amely hosszú időre eldönti a városközpont vajudó kérdését, ami nem közömbös sem az idegenforgalom, sem a város polgársága belső élete szempontjából.

A Kertész–Weichinger-féle terv más érdekes részleteket is tartalmaz. A terv értelmében persze az *Ankerpalota jelenlegi piramishomlokzatát is meg kellene változtatni*, mert építészileg nem illik bele az új tér képébe. A Nemzeti Színház régi telkének beépítésével szabad levegőhöz jutnának az egyetemi épületek és a Múzeum-körútnak a Károlyi-kert felé eső széles szakaszán az ott levő régi házak lebontása után meg lehetne építeni

az új kultuszminisztérium

épületét is. Így az egész útvonalon grandiózus épületek sora emelkedne és tágas, levegős megoldással a legszebb városképek egyike alakulna ki a mostani összevisszaság helyén.

Budapest a mi szemünkben ma is Nagymagyarország fővárosa. Ezzel a tudattal nyulhat csak a főváros vezetőisége a problémához annál is inkább, mert a túlzott takarékoság jóvátehetetlen állapotokat teremthet. Városközpontokat századokra építenek meg: ezek adják a város karakterét. A magyar városrendezői gárda tudása, a főváros és az állam összefogása egészen bizonyosan meg fogja találni a megfelelő megoldást. A „Fórum-terv” egységesen széles vonalakban rendezi a nagyszabású kérdést. Reméljük, a Közmunkatanács meg is fogja valósítani a gondolatot. Nevet pedig nem is kell már keresni az új térnek, melyet nem is lehet másról elnevezni, mint *az ország újjáteremtőjéről, Horthy Miklós kormányzóról*, akinek országlását ez

a Horthy-fórum

örökítené meg — legméltóbban — egy évezredre.